

EDUSKUNNAN KIRJELMÄ 39/2010 vp

Lakialoite laiksi kansanedustajain eläkelain ja kansanedustajain perhe-eläkelain 1 §:n muuttamisesta

Asia

Ed. Timo Kalli ym. ovat tehneet lakialoitteen laiksi kansanedustajain eläkelain ja kansanedustajain perhe-eläkelain 1 §:n muuttamisesta (LA 115/2010 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystoimi on antanut asiasta mietinnön (StVM 47/2010 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kansanedustajain eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kansanedustajain eläkelain (329/1967) 7 §:n 2 momentti, 10, 12, 13, 16 ja 17 §, sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 2 momentti laissa 864/1971, 12 § osaksi laeissa 1531/1993 ja 832/2004 sekä 13 ja 17 § laissa 1531/1993,

muutetaan lain nimike, 2 §:n 2 ja 3 momentti, 3 §, 4 §:n 2 momentti, 4 a ja 5 §, 8 §:n 1 momentti, 9 §, 11 §:n 4 momentti, 14 § ja 18 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 2 momentti laissa 541/1982, 2 §:n 3 momentti, 4 §:n 2 momentti ja 11 §:n 4 momentti laissa 1531/1993, 3 § osaksi laissa 1531/1993, 4 a § laissa 475/2001, 5 §, 8 §:n 1 momentti ja 14 § laissa 832/2004 ja 9 § osaksi laissa 541/1982, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 541/1982 ja 1531/1993, uusi 3 momentti, jolloin muutettu 3 ja nykyinen 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, seuraavasti:

Laki

kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta

2 §

— — — — —
Jos kansanedustaja ei ole edustajantoimen päätyttyä saavuttanut eläkeikää, hänellä on oikeus sopeutumisrahaan seuraavasti:

1) sopeutumisrahaa maksetaan enintään

yhden vuoden ajan, mikäli edustajantoimi on kestänyt vähintään kolme vuotta;

2) sopeutumisrahaa maksetaan enintään kahden vuoden ajan, mikäli edustajantoimi on kestänyt vähintään seitsemän vuotta; tai

3) sopeutumisrahaa maksetaan enintään kolmen vuoden ajan, mikäli edustajantoimi on kesännyt vähintään 15 vuotta.

Jos kansanedustaja on sopeutumisrahan päättyessä täyttänyt 59 vuotta, sopeutumisrahaa voidaan maksaa 65 vuoden ikään asti. Sopeutumisrahan määrä on aina vähintään se määrä, joka 6 §:n 1 momentin mukaisesti karttuu seitsemän vuoden edustajantoimesta. Sopeutumisrahasta on muutoin voimassa, mitä vanhuuseläkkeestä tässä laissa säädetään.

Kansanedustajalla on oikeus saada vanhuuseläkkeensä varhennettuna soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin valtion palveluksessa olevien työntekijöiden eläkkeistä säädetään.

3 §

Työkyvyttömyyseläkkeen saamisen edellytyksenä on, että kansanedustaja edustajantoimen kestäessä on käynyt sairauden, vian tai vamman johdosta kykenemättömäksi sanottuun toimeen todennäköisesti vähintään vuoden ajaksi, työkyvyttömyyden alkamisesta kulunut aika mukaan luettuna, taikka että edustaja edustajantoimen päätyttyä on käynyt yhtä pitkäksi ajaksi kykenemättömäksi virkaan tai työhön, jota ikä, ammattitaito ja muut seikat huomioon ottaen on pidettävä hänelle sopivana ja kohtuullisen toimeentulon turvaavana, tai saanut virka- tai työsuhteeseen perustuvan, työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainitun työeläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen.

4 §

Eläkeajaksi työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä varten luetaan myös työkyvyttömyyden tai työttömyyden alkamisen ja eläkeiän saavuttamisen välinen aika soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin valtion palveluksessa olevien työntekijöiden eläkkeistä säädetään.

4 a §

Jos työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainituissa työeläkelaeissa edellytetään, että henkilöllä on

mainittujen säännösten piiriin kuuluvaa työskentelyä jokin vähimmäisaika, edustajan työnteon palkaton keskeytys edustajantoimen ajalta rinnastetaan tällaiseen työskentelyyn mainittua vähimmäisaikaa laskettaessa.

5 §

Eläkkeen perusteena oleva palkkio lasketaan kuukautta kohden edustajanpalkkiosta annetun lain (328/1947), valtioneuvoston jäsenille maksettavista palkkiosta ja korvauksista annetun lain (1096/2006) ja Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkiosta ja eläkkeestä annetun lain (1184/1994) nojalla edustajantoimesta enintään 15 viimeisen täyden kalenterivuoden aikana maksettujen palkkioiden perusteella. Kunkin vuoden palkkio tarkistetaan eläkkeen alkamisvuoden tasoon vuoteen 2005 saakka indeksillä ja vuodesta 2005 lukien palkkakertoimella, josta säädetään työntekijän eläkelain 96, 97 ja 100 §:ssä. Kunkin vuoden palkkiosta vähennetään ensin määrä, joka vastaa sanotulle vuodelle vahvistettua työntekijän työeläkevakuutusmaksuprosenttia. Eläkkeen perusteena oleva palkkio on näin lasketujen vuosipalkkioiden keskiarvo kuukautta kohden. Jos edustajantoimi on kestänyt vähemmän kuin 15 vuotta, eläkkeen perusteena oleva palkkio lasketaan tämän ajan täysien kalenterivuosien aikana maksetuista palkkioista. Jos edustajantoimi ei ole jatkunut yhtään täyttä kalenterivuotta, eläkkeen perusteena oleva palkkio lasketaan sen aikana jatkuneiden täysien kalenterikuukausien aikana maksetuista palkkioista.

8 §

Jos kansanedustajalle myönnetty tämän lain mukainen eläke ja työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen työeläkelakien mukaiset työeläkkeet yhteensä ylittävät tämän pykälän 2 momentissa säädetyn yhteensovitusrajan, 62,5 prosenttia ylittävistä osasta vähennetään tämän lain mukaisesta eläkkeestä sitä maksettaessa, kuitenkin niin, että alle 15 vuotta edustajantoimessa olleelle jää ylittävän osan vähentämisen jälkeen eläkkeenä maksettavaksi vähin-

tään puolet 6 §:n mukaan karttuneesta eläkkeestä ja yli 15 vuotta edustajantoimessa olleelle vähintään puolet 6 §:n mukaisesta eläkkeen enimmäismäärästä. Työntekijän eläkelain 92 ja 93 §:ssä vähennettäväksi säädettyt muut etuudet vähennetään tämän lain mukaisesta eläkkeestä siltä osin kuin niitä ei ole säännöksen mukaisesti vähennetty kansanedustajan työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen työeläkelakien mukaisista työeläkkeistä.

9 §

Eläke maksetaan kuukausittain sitä seuraavan kuukauden alusta, jolloin oikeus eläkkeen saamiseen syntyi, kuitenkin aikaisintaan siitä ajankohdasta, jolloin oikeus palkkion saamiseen edustajantoimesta päättyy.

11 §

Tämän lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua sopeutumisrahaa maksetaan vain siltä osin kuin sopeutumisraha ei yhdessä työ- tai yrittäjätoimintaan perustuvien ansiotulojen ja tuloveroissa (1535/1992) tarkoitettujen pääomatulojen kanssa ylitä kansanedustajan eläkkeen enimmäismäärää. Kansanedustaja on velvollinen sopeutumisrahaa hakiessaan ilmoittamaan kunnalliselle eläkelaitokselle ansio- ja pääomatulonsa määrän. Jos ansio- tai pääomatulot muuttuvat niin, että muutoksella on vaikutusta sopeutumisrahan määrään, eläkelaitos tarkistaa sopeutumisrahan määrän kansanedustajan hakemuksesta. Tarkistus tehdään tarkistuspyynnön esittämistä seuraavan kalenterikuukauden alusta. Eläkelaitos voi tarkistaa sopeutumisrahan määrän myös taannehtivasti, jos ansio- ja pääomatulot ovat ilmoitettua suuremmat. Liikaa maksettu sopeutumisraha peritään takaisin soveltaen, mitä valtion palveluksessa olevien työn-

tekijöiden eläkkeiden takaisinperinnästä säädetään. Ansio- ja pääomatulot eivät vaikuta eläkkeen määrään enää sen jälkeen, kun kansanedustaja on täyttänyt eläkeiän.

14 §

Työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi eläkkeen saajan saavuttaessa 63 vuoden iän.

18 §

Eläkkeen hakemiseen, alkamiseen, maksamiseen, lakkauttamiseen, maksamisen keskeyttämiseen, uudelleen myöntämiseen, ennakotiedon antamiseen, sopeuttamiseen eliniän odotteen muutokseen ja eläkkeen määrän tarkistamiseen samoin kuin muutoksenhakuun ja tiedoksiantoon päätöksestä sekä tietojen antamiseen ja saamiseen sovelletaan, mitä valtion palveluksessa olevien työntekijöiden eläkkeistä säädetään. Eduskunnan kanslian on eläkkeiden maksamisen valvontaa varten ilmoitettava kunnalliselle eläkelaitokselle tiedossaan olevista, asiaan vaikuttavista seikoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2011.

Tämän lain 2 §:n 2 ja 3 momenttia ja 11 §:n 4 momenttia sovelletaan kansanedustajiin, joiden edustajantoimi on alkanut ensimmäisen kerran lain voimaantulon jälkeen. Ennen lain voimaantuloa kansanedustajina toimineisiin henkilöihin sovelletaan kansanedustajain eläkelain 2 §:n 2 momenttia ja 11 §:n 4 momenttia sellaisina kuin ne olivat voimassa tämän lain voimaantullessa.

Laki

kansanedustajain perhe-eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansanedustajain perhe-eläkelain (107/1990) nimike, 1 §:n 1 momentti ja 2 §, sellaisena kuin niistä on 1 §:n 1 momentti laissa 833/2004, seuraavasti:

Laki

kansanedustajan perhe-eläkkeestä

1 §

Kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain (329/1967) 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilön kuoltua suoritetaan hänen jälkeensä valtion varoista perhe-eläkettä soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin valtion palveluksessa olleen työntekijän osalta säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä.

2 §

Tämän lain mukaista perhe-eläkettä yhteensovitettaessa on yhteensovituspäätöksestä voimassa, mitä kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain 8 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2011. Lakia sovelletaan kansanedustajiin, joiden edustajantoimi on alkanut ensimmäisen kerran lain voimaantulon jälkeen.

Laki

kansaneläkelain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansaneläkelain (568/2007) 6 §:n 1 momentin 11 kohta seuraavasti:

6 §

Työeläke

Tässä laissa *työeläkkeellä* tarkoitetaan seuraavien säästöjen mukaisia työ- ja perhe-eläkkeitä:

11) kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annettu laki (329/1967) ja kansanedustajan perhe-eläkkeestä annettu laki (107/1990); ja

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2011.

Laki

eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) 8 §:n 2 momentin 8 kohta seuraavasti:

8 §

Oikeus asumistukeen

Oikeus asumistukeen on myös henkilöllä, joka on täyttänyt 16 vuotta ja saa:

8) kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain (329/1967), kansanedustajan perhe-eläkkeestä annetun lain (107/1990)

tai valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain (870/1977) mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai leskeneläkettä; sekä

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2011.

Laki

vammaisetuksista annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vammaisetuksista annetun lain (570/2007) 9 §:n 1 momentin 2 kohta seuraavasti:

9 §

Eläkettä saavan hoitotuki

Oikeus hoitotukeen on 16 vuotta täyttäneellä henkilöllä, joka saa:

2) työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen lakien, kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain (329/1967)

tai valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain (870/1977) mukaista täyttä työkyvyttömyyseläkettä, vanhuuseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2011.

Helsingissä 25 päivänä tammikuuta 2011